

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: V., nar. X., štátny príslušník Vietnamu, naposledy bytom v zahraničí: S., zast. Centrom právnej pomoci, Námestie slobody 12, Bratislava, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, Bratislava, Pivonková 6, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU-80-17/PO-Ž/2009 zo dňa 12.3.2009, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 10Saz 16/2009-34 zo dňa 26. júna 2009 takto

r o z h o d o l

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 10Saz 16/2009-34 zo dňa 26. júna 2009 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-80-17/PO-Ž/2009 zo dňa 12.3.2009, ktorým odporca podľa ustanovenia § 12 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 písm. f/ a ods. 3 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia (ďalej len zákon o azyle)

zamietol žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd sa stotožnil so záverom odporcu, že v prípade navrhovateľa nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu na území SR a rozhodnutie odporcu o zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej je vecne správne a v súlade so zákonom. Krajský súd poukázal na to, že dôvody jeho žiadosti o azyl spočívali v tom, že sa obáva vrátiť do krajiny pôvodu, nakoľko, keď odchádzal z krajiny požičal si od svojich známych 10 000,- USD, doteraz ešte nestačil na Slovensku zarobiť peniaze, takže zostal dlžníkom a mohol by byť odsúdený za napltenie dlhov. Obáva sa, že pri návrate do Vietnamu by polícia zastupovala práva veriteľov.

Skutočnosti navrhovateľom uvádzané v priebehu celého azylového konania nasvedčujú podľa krajského súdu ekonomickým pohnútkam navrhovateľa a potvrdzujú záver, že v jeho prípade nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu podľa § 8, alebo 10, 13a a 13b zákona o azyle.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom uviedol, že dôvodom jeho obáv z návratu do krajiny je, že bude odsúdený za to, že si požičal a zatiaľ nevrátil 10 000,- USD svojim známym. Zo správ o krajine pôvodu vyplýva, že väzenské podmienky vo Vietname sú úbohé a predstavujú neprimerané zaobchádzanie vo vzťahu k väzňom. Rovnako aj súdnictvo je pod vplyvom Komunistickej strany Vietnamu, a preto jedno zo základných práv jednotlivca - právo na spravodlivé súdne konanie je upierané a porušované.

Navrhovateľ zároveň súdu vyčítal, že nevenoval náležitú pozornosť vážnemu bezpráviu, ktoré mu v prípade návratu do krajiny hrozí.

Navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu navrhol zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Zopakoval argumenty, prečo zamietol žiadosť navrhovateľa ako zjavne neopodstatnenú. Poukázal na to, že existencia dlhu voči veriteľom v krajine pôvodu

a obava pred prípadným potrestaním nezakladá dôvod na udelenie azylu a nemožno hovoriť ani o hrozbe vážneho bezprávia v zmysle § 2 písm. f/ zákona o azyle. Odporca poukázal na nedôveryhodnosť tvrdení navrhovateľa, keď v konaní v roku 2004 uviedol, že peniaze na cestu mu dali rodičia z celoživotných úspor.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 8. októbra 2009 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle (účinného od 1.12.2008) ministerstvo zamietne žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú, ak žiadateľ odôvodňuje svoju žiadosť o udelenie azylu inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo § 13b.

Podľa § 12 ods. 2 písm. a/ zákona o azyle ministerstvo zamietne žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú aj vtedy, ak žiadateľ nespĺňa podmienky podľa § 8, 10, 13a

alebo § 13b a neoprávnene vstúpil na územie Slovenskej republiky a bez vážneho dôvodu nepožiadal o medzinárodnú ochranu bezodkladne po svojom vstupe,

Podľa § 12 ods. 2 písm. f) zákona o azyle ministerstvo zamietne žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú aj vtedy, ak žiadateľ nespĺňa podmienky podľa § 8, 10, 13a alebo § 13b a predložil svoju žiadosť o udelenie azylu len z dôvodu odvrátiť bezprostredne hroziace vyhodenie z územia Slovenskej republiky.

Ministerstvo rozhodne podľa odsekov 1 a 2 do 60 dní od začatia konania; po uplynutí tejto lehoty žiadosť o udelenie azylu nemôže byť zamietnutá ako zjavne neopodstatnená (ods. 3).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenej podľa § 12 ods. 1 písm. a / a § 12 ods. 2 písm. f/ a ods. 3 zákona o azyle, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej skutočnosťou, že navrhovateľ svoju žiadosť o udelenie azylu zakladá na iných dôvodoch ako sú dôvody uvedené v § 8, 10, 13a, alebo 13b/ zákona o azyle ako aj preto, že sa snaží odvrátiť bezprostredne hroziace vyhodenie z územia Slovenskej republiky.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (odporca vychádzal z informácií o krajine pôvodu, ktoré získal z pluralitných zdrojov: Správa Úradu pre demokraciu, ľudské práva a prácu Ministerstva zahraničných vecí USA za rok 2007, ako aj správ z tlače - Lidové noviny z 2.12.2008, Sita z 27.10.2008), z ktorých stručne popísal spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu.

Z obsahu administratívneho spisu odporcu vyplynulo, že navrhovateľ nielen že nepredložil žiaden dôkaz preukazujúci jeho prenasledovanie v krajine pôvodu, ale takéto okolnosti počas výsluchu ani netvrdil.

Ako vyplynulo z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 26.2.2009 navrhovateľ uviedol, že dôvodom jeho žiadosti o azyl je skutočnosť, že sa obáva vrátiť do krajiny pôvodu, nakoľko, keď odchádzal z krajiny požičal si od svojich známych 10 000,- USD, doteraz ešte nestačil na Slovensku zarobiť peniaze, takže zostal dlžníkom a mohol by byť odsúdený za napltenie dlhov. Obáva sa, že po návrate do Vietnamu by bol odsúdený za nezapltenie dlhu.

Na otázku či sa obáva aj vietnamských úradov, odpovedal, že do určitej miery sa ich obáva, pretože by boli na strane veriteľov.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca aj súd prvého stupňa vychádzali, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny záver o tom, že navrhovateľ zakladá svoju žiadosť na iných dôvodoch ako v § 8, 10, 13a alebo § 13b, najmä na ekonomických dôvodoch v snahe vyhnúť sa bezprostredne hroziacemu vyhosteniu z krajiny pôvodu .

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodíť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Pokiaľ teda odporca dospel k záveru, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky, nemožno považovať za relevantný dôvod pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a jeho žiadosť je založená na iných dôvodoch ako v § 8, § 10, § 13a alebo 13b, najmä na ekonomických dôvodoch, v snahe vyhnúť sa bezprostredne hroziacemu vyhosteniu z krajiny pôvodu, takýto záver nachádza oporu vo výsledkoch

vykonaného dokazovania, preto krajský súd nepochybil, keď považoval rozhodnutie z týchto dôvodov za zákonné.

Odvolacie námietky navrhovateľa, neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku ani rozhodnutia odporcu. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že v azylovom konaní je nutné rozlišovať medzi perzekúciou a trestom za porušenie zákona. Utečenec je obeťou alebo potenciálnou obeťou nespravodlivosti, za utečenca nemožno považovať osobu, ktorá sa snaží spravodlivosti (prípadnému trestu za spáchanie skutku, ktorý má povahu trestného činu) uniknúť.

Vzhľadom k tomu, že sa navrhovateľ odvoláva na všeobecné informácie o krajine pôvodu, bez špecifikácie dopadu na samotného žiadateľa, pričom z vyjadrení navrhovateľa, ktoré produkoval v administratívnom konaní, vyplynul jednoznačný ekonomický dôvod jeho žiadosti a s poukazom na skutočnosť, tieto námietky navrhovateľa vyhodnotil odvolací súd za nedôvodné a napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 219 OSP.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, keď navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 8. októbra 2009

**JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia:

Lubica Kavivanovová